

विद्यालय स्वमूल्याङ्कन रूजूसूची

विद्यालयको नाम: मिति:

- (*१) “अति राम्रो” भन्नाले विद्यालयले “अपेक्षित” राष्ट्रिय मापदण्ड पुरा गरेका
- (*२) “राम्रो” भन्नाले विद्यालयले “न्यूनतम” राष्ट्रिय मापदण्ड पुरा गरेका
- (*३) “तत्काल सुधार गर्नुपर्ने” भन्नाले विद्यालयले “न्यूनतम” राष्ट्रिय मापदण्ड पुरा नगरेका

सूचक समूह	सूचक वा छलफलका विषयहरू ^१ (गत वर्षको तथ्याङ्कलाई प्रयोग गर्ने)	राष्ट्रिय मापदण्ड		विद्यालयको हालको अवस्था	समुदायद्वारा विद्यालय अवस्थाको स्वमूल्याङ्कन		
		न्यूनतम	अपेक्षित		अति राम्रो (*१)	राम्रो (*२)	सुधार गर्नुपर्ने (*३)
आन्तरिक सक्षमताको अवस्था (सहयोगी पुस्तिका तालिका २)	१. कक्षा १ दोहोर्‍याउने विद्यार्थी दर	१% भन्दा कम	०				
	२. कक्षा ३ दोहोर्‍याउने विद्यार्थी दर	१% भन्दा कम	०				
	३. कक्षा ५ दोहोर्‍याउने विद्यार्थी दर	१% भन्दा कम	०				
विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धि (तालिका ३)	४. कक्षा ३ को औसत प्राप्ताङ्क	५०%	१००%				
	नेपाली						
	गणित						
	अङ्ग्रेजी						
	सामाजिक विज्ञान						
	५. कक्षा ५ को औसत प्राप्ताङ्क	५०%	१००%				
	नेपाली						
	गणित						
	अङ्ग्रेजी						
	सामाजिक विज्ञान						

^१ यी नयाँ र थप सूचकहरू होइनन् । विद्यालय क्षेत्र सुधार कार्यक्रम (SSRP), न्यूनतम सिकाइ वातावरण (Minimum Enabling Condition-MEC), बालमैत्री विद्यालय राष्ट्रिय प्रारूप (CFS National Framework), विद्यालय स्तरीकरण (School Accreditation) फारम र बालमैत्री विद्यालय स्वमूल्याङ्कन स्रोत पुस्तिका (Child Friendly School Self Assessment) मा उल्लिखित सूचकहरू मध्येबाट विद्यालय सुधार योजना निर्माणका लागि अभिभावकहरूसंगको छलफलमा समावेश गर्नुपर्ने महत्त्वपूर्ण सूचकहरूलाई समावेश गरिएको हो ।

सूचक समूह	सूचक वा छलफलका विषयहरू ^२ (गत वर्षको तथ्याङ्कलाई प्रयोग गर्ने)	राष्ट्रिय मापदण्ड		विद्यालयको हालको अवस्था	समुदायद्वारा विद्यालय अवस्थाको स्वमूल्याङ्कन		
		न्यूनतम	अपेक्षित		अति राम्रो (*१)	राम्रो (*२)	सुधार गर्नुपर्ने (*३)
विद्यालय सञ्चालन भएको दिन र हाजिरी व्यवस्था (तालिका ५)	6. गत शैक्षिक सत्रमा जम्मा कक्षा सञ्चालन भएको दिन	२१० दिन	२२० दिन भन्दा बढी				
	7. गत शैक्षिक सत्रमा कक्षा १, ३ र ५ मा विद्यार्थीको औसत उपस्थित दिन (वार्षिक)	२१० दिन	२२० दिन भन्दा बढी				
	8. गत शैक्षिक सत्रमा शिक्षकको औसत उपस्थिति दिन (वार्षिक)	विद्यालय खुलेको दिन मध्ये ९२%	विद्यालय खुलेको सबै दिन (१००%)				
	9. कक्षा कोठामा शिक्षकको उपस्थिति	१००% समय	१००% समय र बढी				
भौतिक सुविधा व्यवस्था (तालिका ६)	10. कक्षा कोठा व्यवस्थापन	राम्रो र सरसफाइ भएको					
	11. सुरक्षित विद्यालय भवन तथा कक्षा कोठा	पर्याप्त, सुरक्षित र व्यवस्थित, प्रकाशयुक्त भेन्टिलेसनयुक्त					
	12. खानेपानीको अवस्था	सफा, स्वच्छ र पर्याप्त पानीको व्यवस्था भएको					
	13. पर्याप्त पानी सहितको शौचालय	राम्रा, सफा र पर्याप्त, छात्र र छात्राका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालयको व्यवस्था भएको					
	14. खेल मैदान र घेराबार	पर्याप्त, सुरक्षित र सफा मैदानका साथै केही खेल सामग्रीको व्यवस्था भएको					
	15. पुस्तकालय/बुक कर्नर	विद्यालयमा एउटा पुस्तकालय वा कक्षा कोठामा बुक कर्नर भएको					

सूचक समूह	सूचक वा छलफलका विषयहरू ^२ (गत वर्षको तथ्याङ्कलाई प्रयोग गर्ने)	राष्ट्रिय मापदण्ड		विद्यालयको हालको अवस्था	समुदायद्वारा विद्यालय अवस्थाको स्वमूल्याङ्कन		
		न्यूनतम	अपेक्षित		अति राम्रो (*१)	राम्रो (*२)	सुधार गर्नुपर्ने (*३)
विद्यालय व्यवस्थापकीय प्रबन्ध (तालिका ७)	16. विव्यस र शिअसको नियमित बैठक	विव्यस-न्यूनतम वार्षिक ६ पटक र शिअस-न्यूनतम वार्षिक ४ पटक					
	17. विव्यस, शिअस र अभिभावकद्वारा विद्यालयको अनुगमन	विव्यस, शिअस र अभिभावकहरूद्वारा नियमित रूपमा अनुगमन (सुविधा, कक्षा कोठा र कार्यकलापहरू)					
	18. अभिभावक भेला	वर्षमा कम्तीमा दुई पटक					
	19. बाल बालिकाको सहभागिता	बाल क्लबको गठन र नियमित कार्यक्रम सञ्चालन । बाल केन्द्रित कार्यक्रम सञ्चालन विसुयो निर्माण, सामाजिक परीक्षण र विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा सहभागिता					
	20. विद्यालय सुधार योजना निर्माण र कार्यान्वयन	विद्यार्थी र समुदायको सहभागितामा विद्यालय सुधार योजना निर्माण, कार्यान्वयन र स्वअनुगमन					
	21. अभिभावकहरू र कक्षागत शिक्षकसँग बैठक	नियमित सम्पर्क तथा वर्षमा पटक पटक बैठक सञ्चालन					
	22. सेवाक्षेत्र भित्र विद्यालय बाहिर रहेका बाल बालिकाको सङ्ख्या	०					
शैक्षिक सामग्रीको उपलब्धता र शिक्षण (तालिका ८)	23. शिक्षकको पाठ तयारीको अवस्था	प्रत्येक कक्षामा विषयगत पाठ योजनाअनुसार कक्षा सञ्चालन भएको					
	24. बाल केन्द्रित शिक्षण र सिकाइ	सक्रिय शिक्षणका साथ बाल केन्द्रित शिक्षण/सिकाइ विधि					
	25. शैक्षिक तथा खेल सामग्रीहरूको प्रयोग	शिक्षक तथा समुदायको सहयोगमा निर्मित सामग्रीको प्रयोग					

सूचक समूह	सूचक वा छलफलका विषयहरू ^२ (गत वर्षको तथ्याङ्कलाई प्रयोग गर्ने)	राष्ट्रिय मापदण्ड		विद्यालयको हालको अवस्था	समुदायद्वारा विद्यालय अवस्थाको स्वमूल्याङ्कन		
		न्यूनतम	अपेक्षित		अति राम्रो (*१)	राम्रो (*२)	सुधार गर्नुपर्ने (*३)
(तालिका ९)	26. छात्रवृत्ति वितरण	वर्तमान नियम र निर्देशन अनुसार					
	27. सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई	निर्देशिका अनुसार वार्षिक रूपमा सञ्चालन					
	28. स्रोत व्यवस्थापन	बहुस्रोतहरूबाट (जिविस, गाविस, गैसस) स्रोतहरू सङ्कलन					
स्वास्थ्य	29. स्वास्थ्य र सरसफाइ व्यवस्थापन	प्राथमिक उपचार सामग्री, व्यक्तिगत सरसफाइ र स्वास्थ्य जाँचको व्यवस्था					
विपद् जोखिम न्यूनीकरण	30. विपद् व्यवस्थापन समूह/समिती गठन	नेपाल सरकारका विभिन्न दस्तावेजहरूमा विद्यालयले विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यकलाप गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्था गरेको छ ।					
	31. स्वमूल्याङ्कन						
	32. सुरक्षा योजना तर्जुमा						
	33. प्रतिकार्यका लागि तयारी						
	34. समुदाय, परिवार र सार्वजनिक निकायहरू विच सूचना आदन प्रदान, सम्पर्क तथा समन्वय						

नोट: विद्यालयले स्थानीय परिवेशअनुसार सूचकहरू थप गर्न सक्ने छ । विद्यालयले विद्यालय स्वमूल्याङ्कन फारम मूल्याङ्कनपश्चात् सबैले देख्ने गरी टाँस गर्नुपर्ने छ ।

२.२ विद्यालय स्वमूल्याङ्कनको सारांश

- सहजकर्ताले विद्यालय स्वमूल्याङ्कनबाट प्राप्त नतिजाका आधारमा अति राम्रो अवस्था, राम्रो अवस्था र तत्कालै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा परेका सूचकहरूलाई तल उल्लिखित तालिकामा टिपोट गर्ने ।

विद्यालय स्वमूल्याङ्कनको सारांश

विद्यालयको अवस्था	स्वमूल्याङ्कनका आधारमा सूचकहरूको सूची
अति राम्रो अवस्था (निरन्तरता दिनुपर्ने)	
राम्रो अवस्था (सुधार गर्नुपर्ने)	
तत्काल सुधार गर्नुपर्ने अवस्था (पहिलो प्राथमिकता)	